

ÖSTERSUNDS
KOMMUN
STAAREN TJELTE

Lugnviksskolans plan mot diskriminering och kränkande behandling

Läsåret 2023/2024

Dokumenttitel:	Lugnviksskolans plan mot diskriminering och kränkande behandling
Dokumentansvarig:	Håkan Olofsson, rektor
Dokumenttyp:	Plan mot diskriminering och kränkande behandling
Berörd verksamhet:	Lugnviksskolan
Diarienummer:	-
Skapad:	2024-01-10
Senast reviderad:	2024-01-10
Antal sidor:	12
Författare:	Håkan Olofsson

Innehåll

1. Lugnviksskolans trygghetsarbete.....	3
1.1. Grunduppgifter	3
1.2. Lugnviksskolans vision	3
1.3. Nuläge.....	3
1.4. Trygghetsgruppen.....	4
1.5. Planens giltighetstid.....	4
2. Årshjul för arbetet med planen	4
2.1. Delaktighet.....	5
3. Främjande arbete.....	5
3.1. Definition	5
4. Förebyggande arbete	6
4.1. Definition	6
4.1.1. Förebyggande arbete i aktiva åtgärder på Lugnviksskolan	6
5. Åtgärdande arbete	7
5.1. Definition	7
6. Rutiner vid kränkande behandling, sexuella trakasserier, trakasserier och diskriminering	7
6.1. Steg 1	7
6.2. Steg 2	8
6.3. Steg 3	8
7. Bilagor.....	9
7.1. Till dig som vårdnadshavare	9
7.2. Bilaga 2. Kontaktuppgifter	10
7.2.1. Kontaktuppgifter till skolans elevhälsoteam.....	10
7.2.2. Övriga stödkontakter	10
7.3. Bilaga 3. Begreppsdefinitioner.....	11

1. Lugnviksskolans trygghetsarbete

1.1. Grunduppgifter

Huvudmannen ska se till att det bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av barn och elever genom de åtgärder som behövs. Utbildningsanordnaren har också ett ansvar att främja lika rättigheter och möjligheter och bedriva ett arbete med aktiva åtgärder samt förebyggande diskriminering. (se Diskrimineringslagen 2008:567 3 kap. §16) Varje år ska en plan upprättas med en översikt av de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra diskriminering, trakasserier och kränkande behandling av barn och elever. Här redogörs för vilka åtgärder som ska påbörjas under kommande år samt hur de planerade åtgärderna i föregående års plan har genomförts (se Skollagen 2010:800 6 kap. §8).

1.2. Lugnviksskolans vision

Det allra viktigaste för alla som har sin arbetsplats på Lugnviksskolan är att det känns tryggt att komma hit och att vara här. Vi tolererar varken diskriminering, trakasserier, sexuella trakasserier eller någon annan form av kränkande behandling på vår skola. Alla som finns på skolan, såväl vuxna som elever, har tillsammans ansvar för att verka för ett tillåtande och respekterande arbetsklimat. Alla ska aktivt arbeta för att inte någon elev skall diskrimineras eller utsättas för kränkande behandling. Alla elever och medarbetare ska varje dag känna trygghet, glädje och arbetslust när de kommer till vår skola. En trygg skolvardag är en förutsättning för att lära och utvecklas! På skolan är vi, elever och personal, varandras arbetsmiljö och måste hjälpas åt att skapa goda relationer baserade på respekt och tolerans. Det är de vuxna som har ansvaret för att ingen blir illa behandlad i skolan. Det ansvaret tar vi genom att hålla vår vision levande bland elever och vuxna. Ett särskilt ansvar vilar på rektor att skapa förutsättningar för detta. På Lugnviksskolan möts varje individ av omtanke och respekt, oavsett om man är barn eller vuxen.

1.3. Nuläge

Sammantaget har vi en hög andel elever (91%) som alltid eller oftast trivs på skolan och 84% av eleverna anser att de alltid eller oftast kan arbeta på lektionerna utan att bli störd. Att det ändå finns elever som upplever att de inte trivs eller är rädda för någon elev är så klart ett resultat som vi inte kan nöja oss med, utan vi behöver fortsätta arbeta med att utveckla skolans relationsskapande arbete så att alla elever känner sig trygga hos oss.

Vi ser ett behov av att fortsätta utveckla rastaktiviteterna så att alla elever känner att det finns meningsfulla och stimulerande aktiviteter att hämta energi ifrån utanför lektionstiden. Detta är ett prioriterat område för hela skolan.

1.4. Trygghetsgruppen

Skolans trygghetsgrupp består av biträdande rektor, skolkurator samt representant för fritids, F-3, 4-6 och 7-9. Trygghetsgruppen bildades under VT21 för att ytterligare lägga fokus på trygghetsfrågorna. Skolans trygghetsgrupp ansvarar för att varje år utvärdera gällande plan och upprätta en ny och möjliggöra att den implementeras.

1.5. Planens giltighetstid

1 oktober 2023-30 september 2024

2. Årshjul för arbetet med planen

- Juni-september – Förslag på ny plan tas fram utifrån analys av föregående års resultat.
- September/oktober - Planen mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling presenteras för elever och vårdnadshavare. Möjlighet ges att komma med förslag på åtgärder. Personalen arbetar under arbetslagstid med förslag på förebyggande och främjande insatser.
- Oktober/november - Planen mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling, med beslut om åtgärder, fastställs.
- Under oktober genomförs läsårets första kartläggning i form av klassvisa gruppundersökningar och vid behov trygghetskartor
- November - resultaten från trygghetskartläggningen analyseras i EHT (v. 47) och Trygghetsgrupp. Planen kompletteras med ytterligare åtgärder utifrån resultaten.
- Mars - Läsårets andra kartläggning i form av kommunövergripande SKA-enkät.
- April - Resultaten analyseras och jämförs med resultaten från oktobers kartläggning vid Skolkonferens (v. 16) (EHT v. 17) och Trygghetsgrupp
- Juni-augusti – Planen mot diskriminering och kränkande behandling utvärderas och revideras utifrån resultaten från kartläggningarna.

Underlag som ligger till grund för utvärderingen

- Den kommunövergripande SKA-enkäten.
- Trygghetskartläggningen, som genomförs varje år, ger oss upplysningar om otrygga platser i skolan och på skolgården och riktade insatser kan sättas in.
- Incidentrapporter i DF-respons utvärderas och följs upp: Vad hände? När? Var? Hur? Nuläget?
- Analys: Vad kan vi se av det som hänt under året? Vad har vi lärt?
- Vilka resultat kan vi se på lång och kort sikt.
- Hur har det främjande arbetet gått?

- Hur har det förbyggande arbetet gått?
- Vad behöver förändras och förbättras i handlingsplanen?

(se Diskrimineringslagen 2008:567, 3 kap. 2-3§)

2.1. Delaktighet

Personal och elever är tillsammans delaktiga i utformningen av planen genom enkäter, elev- och klassråd, arbetslagsträffar samt informationsmöten. Innan planen fastställs går den ut på remiss till verksamheternas arbetslag, elev- och klassråd samt kommuniceras med vårdnadshavare på hemsidan.

(se Diskrimineringslagen 2008:567, 3 kap. 19§)

3. Främjande arbete

3.1. Definition

Det främjande arbetet handlar om att stärka de positiva förutsättningarna för likabehandling i verksamheten och behöver inte utgå från identifierade problem i verksamheten. Det främjande arbetet ska anpassas till barnens och elevernas ålder och till den aktuella verksamheten.

Enligt 1 kap. i grundskolans läroplan är skolans mål bland annat att varje elev:

- kan göra och uttrycka medvetna etiska ställningstaganden grundade på kunskaper om mänskliga rättigheter och grundläggande demokratiska värderingar samt personliga erfarenheter,
- respekterar andra människors egenvärde,
- tar avstånd från att människor utsätts för diskriminering, förtryck och kränkande behandling, samt medverkar till att hjälpa andra människor,
- kan leva sig in i och förstå andra människors situation och utvecklar en vilja att handla också med deras bästa för ögonen, och
- visar respekt för och omsorg om såväl närmiljön som miljön i ett vidare perspektiv.

Ovanstående punkter är en del av de mål som skolans främjande arbete mot kränkande behandling, trakasserier och diskriminering avser att hjälpa till att uppnå.

På Lugnviksskolan görs en rad olika aktiviteter för att arbeta främjande. Arbetet med likabehandling ska genomsyra skolan på olika nivåer.

Lugnviksskolan skapar trygghet, samhörighet och vi-känsla genom att anordna olika evenemang såsom friluftsdagar, pysseldagar och samarbetsövningar. Traditionsenligt genomförs bl.a varje år luciatåg, julavslutning och en påskkarneval som bidrar till att stärka gemenskapen. Arbetet med likabehandling oavsett religion eller trosuppfattning sker naturligt i samband med religionsundervisning där

eleverna får kunskap om olika religioner såsom islam, judendom och kristendom och de traditioner som finns kopplat till dem.

På Lugnviksskolan finns gemensamma ordningsregler och trivselregler som utgör förhållningsregler för hur vi beter oss i skolan för att främja en god miljö och skapa ömsesidig respekt för varandra. Dagligdags arbetar personal med att agera direkt när det förekommer kränkningar bland elever, rutin finns för hur skolan hanterar detta.

Personal uppmuntrar eleverna att framföra sina åsikter och tankar i den dagliga undervisningen. Forum såsom klassråd, elevråd och matråd finns även för att tillvarata elevers synpunkter och önskemål.

Aktning för varje människas egenvärde värnas om i den dagliga undervisningen, delvis genom olika anpassningar som upprättas utifrån enskilda elevers behov. Arbetet med barnkonventionen löper som en röd tråd från förskoleklass upp till årskurs 9. Särskilt fokus på varje persons rätt till integritet och sin egna kropp arbetas med under "stopp min kropp" veckan.

Arbetet med likabehandling sker bland annat genom att i olika ämnen arbeta utifrån ett genus- och etniskt perspektiv för att synliggöra strukturer kring detta i exempelvis reklam och konst. För att eftersträva en jämnvikt i taltid oavsett kön, används emellanåt lottning av "prattid" för att utjämna detta. Vid grupparbeten och gruppindelningar av olika slag eftersträvas att eleverna möts i olika konstellationer. Årligen uppmärksammas Prideveckan för att särskilt lyfta frågan om allas lika värde, undervisa kring exempelvis könsidentitet och könsdysfori mm.

4. Förebyggande arbete

4.1. Definition

Det förebyggande arbetet tar sikte på att minimera risken för kränkningar och utgår från identifierade riskfaktorer. Det förebyggande arbetet ska anpassas till barnens och elevernas ålder och till den aktuella verksamheten.

4.1.1. Förebyggande arbete i aktiva åtgärder på Lugnviksskolan

En rad olika förebyggande insatser genomförs löpande på Lugnviksskolan under läsåret 23-24. De förebyggande insatserna har utformats utifrån kartläggning gällande risker för kränkningar samt analyser av DF respons rapporter.

För att minska kränkningar på raster stärks bemanningen på skolan. För att säkerställa en snabbare hantering av kränkningssärenden har arbetsgruppen som hanterar dessa frågor utökats. Vidare utvecklas detta läsår elevernas möjlighet att sysselsätta sig med styrda rastaktiviteter under rasterna och eleverna erbjuds fler styrda rastaktiviteter som organiseras av rastvärdarna. Rastvärdarna organiseras utifrån ett tydligt rastvärdsschema och att det tydligt förmedlas till dessa vad som

förväntas ingå i uppdraget. Känslan av trygghet och meningsfullt sammanhang på rasten ökar genom att elevvärd, lärarassistent och resurspersoner rör sig i korridorerna när klasser byter lektionssalar.

Trygghetsgruppen samordnar två ggr/termin aktiviteter för samtliga elever från F-9, för att skapa mer trygghet och samhörighet inom skolan.

Skolpersonalen får löpande fortbildning kring aktuella ämnen, t.ex. tidig upptäckt av sexuella övergrepp och rutin för anmälan till socialtjänsten, väpnat våld i skolan, förändringar i läroplan och annan lagstiftning som skolan omfattas av. Detta för att känna trygghet och kunskap i att möta upp elevernas frågor kring detta.

5. Åtgärdande arbete

5.1. Definition

Åtgärdande arbete är det arbete som genomförs för att åtgärda de problem i verksamheten som uppmärksammas som kan leda till kränkning, diskriminering eller andra hinder för lika rättigheter och möjligheter.

I det åtgärdande arbetet ingår t.ex. våra rutiner för hur vi ska agera vid upptäckt, anmälan, utredning och uppföljning av misstänkt diskriminering, trakasserier och annan kränkande behandling. (se Skollagen 2010:800, 6 kap. 10§)

5.2. Rutiner vid kränkande behandling, sexuella trakasserier, trakasserier och diskriminering

Vid kännedom eller misstanke om att någon blivit utsatt för kränkande behandling, sexuella trakasserier, trakasserier och diskriminering krävs ett snabbt ingripande.

Steg 1

1. Alla vuxna har skyldighet att ingripa och se till att anmälan görs i DF Respons. Barn som har blivit kränkta, trakasserade eller diskriminerade ska med förtroende kunna vända sig till vilken vuxen som helst på skolan och få snabb hjälp.
2. Omständigheterna kring situationen kartläggs. Vad har hänt? Vem/vilka är inblandade? Tidsfaktor? Var hände det? Osv.
3. Enskilt samtal med den som blivit utsatt.
4. Enskilt samtal med utsättare/utsättaren. Samtalen ska ske så snart som möjligt efter det inträffade. När det gäller samtal med eventuella utsättare hanteras samtalet av personal som känner eleven bäst. Det vanliga är att samtalen sköts av mentor eller fritidspersonal.
5. Tid för uppföljning bestäms direkt, max en vecka framåt i tiden.

6. Information till elevernas vårdnadshavare sker samma dag om vad som hänt samt om åtgärdsrutinerna. Detta gäller såväl den utsatte som utsättarens vårdnadshavare.

7. Uppföljningssamtal med den som blivit utsatt och utsättaren var för sig för att säkerställa att det upphört samt kontrollera hur alla inblandade mår.

8. Dokumentation görs i DF-respons av den som gjort kartläggningen av situationen.

Steg 2

1. Om kränkningen/diskrimineringen inte upphör eller om den återupptas kallas utsättaren/utsättarna till ett nytt samtal.
2. Vårdnadshavarna kontaktas.
3. Elevhälsoteamet informeras av mentor eller fritidspersonal.

Steg 3

Om kränkningen, trakasserierna eller diskrimineringen fortsätter trots ovanstående kallar rektor/bitr. rektor till elevhälsomöte. En åtgärdsplan som kräver aktiv medverkan från vårdnadshavarna upprättas. Kurator/psykolog/skolsköterska från elevhälsoteamet kan medverka. Uppföljningsmöte bokas. Beroende på graden av kränkning/diskriminering övervägs alltid orosanmälan till socialtjänsten och/eller polisanmälan. Även andra disciplinära åtgärder kan komma ifråga för att säkra alla elevers rätt till en trygg skolmiljö, se Skollagen 2010:800, 5 kap 6-15§.

Denna rutin gäller i relevanta delar även då vuxna utsätter elever för kränkning, trakasserier eller diskriminering. Om en vuxen trakasserar eller kränker en elev är det huvudmannen som utreder ärendet.

6. Bilagor

6.1. Till dig som vårdnadshavare

Har du ett barn som blivit kränkt, trakasserat eller diskriminerat?

Vet du, eller misstänker du att ditt barn blir utsatt för kränkande behandling, trakasserier eller diskriminering rekommenderar vi dig att ta kontakt med skolan. I samarbete med skolan kan du få till en positiv förändring av ditt barns situation.

Du kan också göra en del själv för att hjälpa ditt barn:

- Lär ditt barn säga ifrån klart och tydligt.
- Försök förmå barnet att aktivt ta kontakt med någon vuxen på skolan.

Har du ett barn som utsätter andra för kränkningar?

Det är inte lätt att ta till sig att ens eget barn kränker andra, men är det så, måste du försöka göra något åt det. Detta är viktigt såväl för det utsatta barnet som för ditt eget. Forskning visar att barn som uppträder aggressivt mot andra kan få problem senare i livet om det inte ändrar sitt negativa beteende. Det finns flera orsaker till att barn kränker andra, men oavsett vad orsaken är måste något göras och vi föreslår följande:

- Gör helt klart för ditt barn att du ser allvarligt på att hen kränker andra och att du inte accepterar ett sådant beteende.
- Ta kontakt med skolan för att samarbeta kring problemet. Barn berättar inte alltid om kränkningar de känner till, därför att de tror att det är liktydigt med att skvallra eller är rädda för att råka ut för hämndåtgärder. Att berätta om kränkningar och diskriminering som förekommer är inte skvaller utan en förutsättning för förändring och förbättring.

6.2. Bilaga 2. Kontaktuppgifter

Kontaktuppgifter till skolans elevhälsoteam

Rektor

- Håkan Olofsson 072-215 64 06 hakan.olofsson@ostersund.se
- Cecilia Ringfelter 072-236 59 53 cecilia.ringfelter@ostersund.se

Administratör

- Inger Fürstenberg 063-14 37 84 inger.furstenberg@ostersund.se

Specialpedagoger

- Maria Skårstedt 072-242 39 76 maria.skarstedt@ostersund.se
- Kristina Falkeström 076-117 87 75 kristina.falkestrom@ostersund.se

Skolsköterska

- Marit Åberg 076-106 30 88 marit.aberg@ostersund.se

Skolkuratorer

- Tova Persson 076-539 23 14 tova.persson@ostersund.se
- Maja Ölund 063-14 35 07 maja.olund@ostersund.se

Skolpsykolog

- Peter Leiler 073-274 89 83 peter.leiler@ostersund.se

Studie- och yrkesvägledare

- Anna Asp 070-628 52 46 anna.asp@ostersund.se

Övriga stödkontakter

- Socialtjänsten 063-14 30 00
- Föräldra- & barnhälsan 063-15 39 57
- [Föräldrastöd Förälder Östersund](#)
- [Familjelotsen](#)
- BRIS Barn 116 111
- BRIS Vuxen 0771-50 50 50
- Räd Barnens Föräldratelefon 020-786 786
- [Barnombudsmannen](#)
- Barn- och elevombudet beo@skolverket.se
- [Diskrimineringsombudsmannen](#)

6.3. Bilaga 3. Begreppsdefinitioner

Likabehandling

Alla människor ska behandlas så att de har lika rättigheter och möjligheter, oavsett någon av diskrimineringsgrunderna.

Konflikt

En konflikt kan uppstå mellan två eller flera parter som är någorlunda jämställda. Man har olika synsätt i en fråga eller olika behov som inte går att förena. Konflikter hör till vardagen och är en drivkraft till förändring och utveckling. Elever kan ofta lösa konflikter på egen hand men behöver ibland få vägledning från vuxna. Alla behöver träna sig på konfliktlösning och det är en del av skolans uppdrag.

Direkt diskriminering

En person eller grupp missgynnas genom att behandlas sämre än någon annan och handlingen har direkt samband med diskrimineringsgrunderna. Indirekt diskriminering Alla behandlas lika, trots olika förutsättningar. Handlingen ska ha direkt samband med någon av diskrimineringsgrunderna.

Trakasserier

En persons värdighet kränks och handlingen har direkt samband med någon av diskrimineringsgrunderna.

Sexuella trakasserier

Trakasserier av sexuell natur. Behöver inte ha något samband med diskrimineringsgrunderna.

Kränkande behandling

En persons värdighet kränks och handlingen saknar samband med någon av diskrimineringsgrunderna. Personen upplever sig kränkt och den eller de som har utsatt personen för handlingen har förstått att detta kan uppfattas som kränkande. Kränkningar är ett uttryck för makt och förtryck. Den som kränker någon måste också förstå att uppträdandet upplevs som kränkande. En viktig utgångspunkt är att den som upplever att hon eller han blivit kränkt, alltid måste tas på allvar. Kränkningar kan vara synliga och handfasta eller dolda och subtila:

- Fysiska – knuffar, slag, sparkar, att bli spottad på, sabotage av personlig egendom
- Verbala – hot, hån, svordomar, glåpord, öknamn, elaka kommentarer, förtal, förlöjligande eller förnedrande uppförande
- Psykosociala – utfrysning, isolering, blickar eller ryktesspridning
- Text och bild – klotter, brev, e-post, sms, mms, sociala medier (t.ex. Instagram, Snapchat och Facebook)

Mobbning

Mobbning är en form av kränkande behandling eller trakasserier som innebär en upprepad negativ handling när någon eller några medvetet och med avsikt tillfogar eller försöker tillfoga en annan personskada eller obehag

Könsöverskridande identitet eller uttryck

Innebär att en person inte identifierar sig med sin biologiska könsidentitet.

Etnisk tillhörighet

En persons nationella eller etniska ursprung, hudfärg, klädsel eller liknande förhållande.

Funktionsnedsättning

En person som har nedsatt varaktig fysisk, psykisk eller intellektuell funktionsförmåga.

Funktionshindrad

Den begränsning som en funktionsnedsättning innebär för en person i relation till omgivningen.

Sexuell läggning

Vilken sexuell läggning du har handlar om vilket kön de personer har som du blir kär eller attraherad av. Tre vanliga sexuella läggningar är heterosexuell, homosexuell eller bisexuell.

Rasism

En föreställning om den egna folkgruppens överlägsenhet utifrån en uppfattning om att det finns biologiska skillnader mellan folkgrupper och att vissa folkgrupper är mindre värda och därmed legitima att förtrycka, utnyttja eller kontrollera